

Chinmaya Mission

Twin Cities

2006 Balvihar Telugu Language Senior Class

Conversational Lessons Script

Sep 2006

Foreword

This document contains the full text of the conversational audio lessons contained in the CD. Each line is presented in three formats – Telugu font, Telugu in English transliteration, and English meaning.

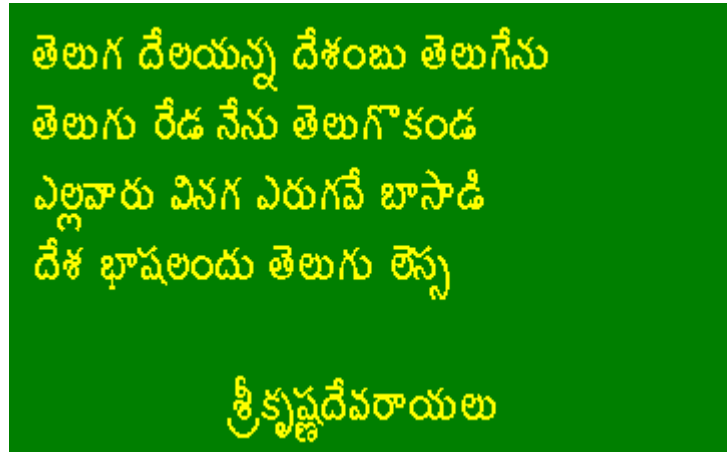
Transliteration scheme used in the document is presented on the next page. Initially, parents may have to help their children get familiar with this scheme.

As the student listens to the CD, it would be beneficial to read along with this text.

Students need to bring this document to every class.

It is possible that there are a few errors in the CD or text; we'll correct them as we find them.

This year, we also added some conversation practice lessons to this booklet. These additional lessons will not be available in the Audio CD. They are intended for practice purposes. After the students complete the audio lessons, they will be able to follow the conversation texts and practice them at home or in the class with ease.

Transliteration Scheme

This is based on RIT (Rice Inverse Transliteration) scheme.

అచ్చులు (vowels)

achchulu (#vowels#)

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ
a aa i ii u uu e E ai o O au

హల్లులు (consonants)

hallulu (#consonants#)

క ఖ గ ఘ జ
ka kha ga gha ~ma
చ ఛ జ య ఞ
cha Cha ja jha ~na
ట ఠ డ ఢ ణ
Ta Tha Da Dha Na
త థ ద ధ న
ta tha da dha na
ప ఫ బ భ మ
pa pha ba bha ma
య ర ల వ శ ష స క్ష ళ హ ళ
ya ra la va Sa sha sa ksha La ha ~ra

Examples :

నాకు red color (ఎరుపు రంగు) చాలా ఇష్టం.
naaku #red color# (erupu rangu) chaalaa ishTam.

మంచి నీళ్ళు తీసుకురా!
Manchi niiLLu tiisukuraa!

ఇదండీ వరస
idanDI varasa
Index

Basic Conversation lessons (Audio available)

నా గురించి / naa gurinchi / About Me
కుటుంబం / kuTumbam / Family
ప నీతి రోజు / pratirOju / Daily Routine
భోజనం / bhOjanam / Meals
రెస్టారాంట్ / Restaurant
బడి / baDi / School
గుడి / guDi / Temple
ఆటలు / aaTalu / Sports
పుట్టి వోన రోజు / puTTinarOju / Birthday
పికిక్ / picnic
పిమానాశ నీయం / VimaanaaSrayam / Airport
జంతువులు / jantuvulu / Animals
అవయవాలు / avayavaalu / Body Parts
పండగలు / panDagalu / Festivals
తోట / tOTa / Garden
పనీయాణం / prayaaNam / Journey

Student Practice Lessons

సమవోర్ వెకేషన్ / sammar vekaeshan / Summer Vacation
బొమ్మలు / bommalu / Toys
పుస్తకాల షాపు / pustakaala shaapu / Book Shop
పక్కంటి వాళ్ళ పాప / pakkinTi vALLa pApa / Neighbour's baby
వాలంటీరింగ్ / Volunteering
ఆసుపత్రి నీ / Aasupatri / Clinic Visit
ప్రమాదము / pramAdamu / Accident Accident

Poems

మా తెలుగు తల్లికి / Maa telugu Talliki
సుమతి శతకం పద్యాలు / sumati Satakam padyAlu

నా గురించి
naa gurinchi
About Me

హరి ఓం, నా పేరు గోపి, నీ పేరు ఏమిటి?
Hari Om, naa pEru gOpi, nee pEru EmiTī?
Hari Om, my name is Gopi, what's your name?

హరి ఓం, నా పేరు లక్ష్మి.
Hari Om, naa pEru lakshmi.
Hari Om, my name is Lakshmi.

నువ్వు ఎలా ఉన్నావు?
nuvvu elaa unnaavu?
How are you?

నేను బావున్నాను. మరి నువ్వో?
nEnu baavunnaanu. mari nuvvO?
I am doing fine. And you?

నేను కూడా బావున్నాను. నీకు ఎన్నేళ్ళు?
nEnu kooDaa baavunnaanu. neeku ennELLu?
I too am doing fine. How old are you?

నాకు పది ఏళ్ళు, నీకో?
naaku padi ELLu, neekO?
I am ten years old. How about you?

నాకు ఎనిమిది ఏళ్ళు. నువ్వు ఎక్కడ ఉంటావు?
naaku enimidi ELLu. nuvvu ekkaDa unTaavu?
I am eight years old. Where do you live?

నేను Edina లో ఉంటాను. నువ్వు కూడానా?
nEnu #Edina# IO unTaanu. nuvvu kooDaanaa?
I live in Edina. You too?

లేదు. నేను Woodburyలో ఉంటాను. నువ్వు ఏ gradeలో ఉన్నావు?
IEdu. nEnu #Woodbury#IO unTaanu. nuvvu E #grade#IO unnaavu?
No. I live in Woodbury. Which grade are you in?

నేను 5th gradeలో ఉన్నాను. నువ్వు 4th gradeలో ఉన్నావా?
nEnu #5th grade#IO unnaanu. nuvvu #4th grade#IO unnaavaa?
I am in 5th grade. Are you in 4th grade?

అవును. నా friend Ajay కూడా నా class లోనే ఉంటాడు. నీకు Ajay తెలుసా?
avunu. naa #friend# #Ajay# kooDaa naa #class# IO nE unTaaDu. neeku #Ajay# telusaa?
Yes. My friend Ajay is in my class too. Do you know Ajay?

తెలీదు, కానీ నా friend శాంతి కూడా నా class లోనే ఉంది. శాంతికి నీలం (blue) color bike ఉంది. నాకు ఎరుపు రంగు అంటే red color ఇష్టం. నీకు ఏ రంగు ఇష్టం?

teleedu, kaanee naa #friend# Saanti kooDaa naa #class# lOnE undi. Saantiki neelam (#blue#) #color bike# undi. naaku erupu rangu anTE #red color# ishTam. neeku E rangu ishTam?

Don't know. But my friend Shanti too is in my class. Shanti has blue color bike. I like red color. Which color do you like?

నాకు పసుపు రంగు అంటే yellow color ఇష్టం. పద, ఆడుకుందాం.

naaku pasupu rangu anTE #yellow color# ishTam. pada, aaDukundaam.

I like yellow color. Let's go and play!

పద!

pada!

Let's go!

కుటుంబం
kuTumbam
Family

హరి ఓం, గౌరి! నువ్వు Balavihar ఎవరితో వచ్చావు?
Hari Om, gauri! nuvvu #Balavihar# evaritO vachchaavu?
Hari Om, Gauri! Whom did you come with to Balavihar?

హరి ఓం, అర్జున్! నేను Balavihar మా అమ్మతో వచ్చాను. నువ్వు కూడానా?
Hari Om, arjun! nEnu #Balavihar# maa ammatO vachchaanu. nuvvu kooDaanaa?
Hari Oma, Arjun! I came to Balavihar with my mother. You too?

లేదు. నేను మా నాన్నతో వచ్చాను. మీ ఇంట్లో ఎవరుంటారు?
IEdu. nEnu maa naannatO vachchaanu. mee inTIO evarunTaaaru?
No. I came with my father. Who lives in your house?

మా ఇంట్లో నేను, తమ్ముడు, అమ్మ, నాన్న ఉంటాము. నీకు తమ్ముడు ఉన్నాడా?
maa inTIO nEnu, tammuDu, amma, naanna unTaamu. neeku tammuDu unnaaDaa?
In my house, there are my younger brother, mother and father. Do you have a younger brother?

లేదు. ఒక చెల్లెలు ఉంది. మనీద్దరికీ అన్న, అక్క లేరు.
IEdu. oka chellelu undi. maniddarikii anna, akka Ieru.
No. I have a younger sister. Both you and I don't have older brother and older sister.

మా అమ్మమ్మ, తాత Indiaలో ఉంటారు, ఇప్పుడు మా దగ్గరే ఉన్నారు.
maa ammamma, taata #India#IO unTaaaru, ippuDu maa daggarE unnaaru.
My grandmother and grandfather live in India. Now they are with us.

మీ అమ్మ నాన్న ఏం పని చేస్తారు?
mee amma naanna Em pani chEstaaru?
What type of work do your parents do?

మా అమ్మ doctor, మా నాన్న lawyer. మరి మీ అమ్మ, నాన్న?
maa amma #doctor#, maa naanna #lawyer#. mari mee amma, naanna?
My mother is a doctor. My father is a lawyer. And your parents?

మా నాన్న teacher. మా అమ్మ office లో పని చెయ్యదు.
maa naanna #teacher#. maa amma #office# IO pani cheyyadu.
My father is a teacher. My mother does not work in an office.

పద, assembly start అవుతోంది.
pada, #assembly start# avutOndi.
Let's go! Assembly is about to start.

పద!
pada!
Let's go!

ప్రతిరోజు
pratiroju
Daily Routine

Hello గౌరీ! నువ్వు పొద్దున్న ఎన్నింటికి లేస్తావు?
#Hello# gauri! nuvvu poddunna enninTiki lEstaavu?
Hello, Gauri! What time do you wake up in the morning?

hello సురేష్ నేను ఆరింటికి లేస్తాను. మరి నువ్వో?
#hello# surEsh, nEnu aarinTiki lEstaanu. mari nuvvO?
Hello, Suresh! I wake up at six. And you?

నేనైతే ఏడింటికి లేచి, పూజ చేసి, breakfast చేసి, school కి వెళ్తాను.
nEnaitE EDinTiki lEchi, pooja chEsi, #breakfast# chEsi, #school# ki veLtaanu.
I wake up at 7 o'clock, pray, do breakfast, and then go to school.

నువ్వు school నుంచి ఎప్పుడు వస్తావు?
nuvvu #school# nunchi eppuDu vastaavu?
What time do you come back from school?

నేను నాటి గంటికి ఇంటికి వచ్చి, snack తీసి, homework చేసి ఆడుకోవానికి వెళ్తాను.
nEnu naaliginTiki inTiki vachchi, #snack# tini, #homework# chEsi aaDukOTaaniki veLtaanu.
I come back at 4 o'clock, eat snack, do homework, then go to play.

నేను కూడా అంతే. రాత్రి ఏడింటికి dinner చేసి, book చదివి, ప్రార్థన చేసి పడుకుంటాను.
nEnu kooDaa antE. raatri EDinTiki #dinner# chEsi, #book# chadivi, praarthana chEsi paDukunTaanu.
Me too. In the night, eat dinner at 7 o'clock, read a book, then sleep after praying.

పద, dinner time అయింది.
pada, #dinner time# ayindi.
Let's go! It's dinner time.

పద!
pada!
Let's go!

భోజనం bhOjanam Meals

hello అశోక్! నేను ఈ రోజు sandwich తెచ్చాను. నువ్వు ఏమీ తెచ్చావు?
#hello# aSOk! nEnu ii rOju #sandwich# techchaanu. nuvvu Emi techchaavu?
Hello, Ashok! I brought sandwich today. What did you bring?

hello, స్వాతి! నేను ఇడ్లి, కొబ్బరి పచ్చడి తెచ్చాను. నీకు తినడానికి ఏమి ఇష్టం?
#hello#, swaati! nEnu iDli, kobbari pacchaDi techchaanu. niiku tinaTaaniki Edi ishTam?
Hello, Swathi! I brought idli and coconut chutney. What do you like to eat?

నాకు అన్నం, పప్పు, చపాతి, కూరలు ఇష్టం.
nAku annam, pappu, chapaati, kooralu ishTam.
I like rice, daal, chapatti and curries.

నాకు అన్నీ కూరలు ఇష్టమే. కానీ వంకాయ, ములక్కాయ, సొరకాయ, బీరకాయ ఎక్కువ ఇష్టం.
nAku anni kooralu ishTAMe. kaani vankaaya, mulakkaaya, sorakaaya, beerakaaya ekkuva ishTam.
I like all vegetables. However, I like eggplant, drumsticks, oppo squash and long gourd more.

నేను అన్నం తినే ముందు చేతులు కడుక్కుని ప్రార్థన చేస్తాను. అన్నంతో పాటు నువ్వు ఏమీ తాగుతావు?
nEnu annam tinE mundu chEEtulu kaDUkkuni praarthana chEEstaanu. annamTO paaTu nuvvu Emi taagutaavu?
Before eating dinner, I wash my hands and pray. What do you drink along with your dinner?

నేను అన్నంతో పాటు మంచి నీళ్ళు, ఇంకా పాలు, లేదా juice తాగుతాను. నాకు మామిడిపండు (mango), అరటిపండు (banana) ఇష్టము. నీకు ఏమీ పళ్ళ ఇష్టము?
nEnu annamTO paaTu manchi neeLLu, inkaa paalu, lEdaa #juice# taagutaanu. naaku maamiDipanDu (#mango#), araTipanDu (#banana#) ishTamu. neeku Emi paLlu ishTamu?
I drink water, and milk or juice along with dinner. I like mango and banana. What fruits do you like?

నాకు బొప్పాయి (papaya), పుచ్చకాయ (water melon) ఇష్టము.
naaku boppaayi (#papaya#), puchchakaaya (#water melon#) ishTamu.
I like papaya and water melon.

భోజనానికి time అయ్యింది. పద, చేతులు కడుక్కుందాము.
bhOjanaaniki #time# ayyindi. pada, chEtulu kaDUkkundaamu.
It's time for dinner. let's go and wash hands.

పద!
pada!
Let's go!

రెస్టారాంట్ Restaurant

Hello అమర్! నీన్న మేము restaurantకి వెళ్ళాము.
#Hello# amar! ninna mEmu #restaurant#ki veLLaamu.
Hello, Amar! Yesterday we went to a restaurant.

Hello గీత! అలాగా, ఏం restaurantకి వెళ్ళావు?
#Hello# geeta! alaagaa, Em #restaurant#ki veLLaavu?
Hello, Geeta! Is that so, which restaurant did you go to?

Taste of Indiaకి వెళ్ళి naan, palak paneer తీన్నాను.
#Taste of India#ki veLLi #naan, palak paneer# tinnaanu.
I went to tast of India, and I ate naan and palak paneer.

last week నేను కూడా restaurantకి వెళ్ళాను. కాసి, Udupiకి వెళ్ళాను. నాకు dosa, idly తినడం ఇష్టం.
#last week# nEnu kooDaa #restaurant#ki veLLaanu. kaani, #Udupi#ki veLLaanu. naaku #dosa, idly# tinaDam ishTam.
Last week I too went to a restaurant. But I went to Udupi. I like eating dosa and idli.

resaurantకి వెళ్ళినప్పుడు, నాకు menu చూసి select చేసుకోవడం చాల నచ్చుతుంది.
#resaurant#ki veLLinappuDu, naaku #menu# choosi #select# chEsukOvaDam chaala nachchutundi.
When I go to restaurant, I like look at the menu and select the dish.

అప్పుడప్పుడు మేము take-out తెచ్చుకొని ఇంట్లో తీంటాము.
appuDappuDu mEmu #take-out# techchukoni inTIO tinTaamu.
Sometimes we get take-out and eat at home.

ఒక సారి మేము Washington DC వెళ్ళినప్పుడు, Indian restuarantకి వెళ్ళాము. ఆ restaurantలో paintings అందంగా ఉన్నాయి.
plates, silverware కూడా చాలా బావున్నాయి.
okasaari mEmu #Washington DC# veLLinappuDu, #Indian restuarant#ki veLLaamu. aa #restaurant#lo #paintings#
andamgaa unnaayi. #plates, silverware# kooDaa chaalaa baavunnaayi.
Once, when we went to Washington DC, we went to Indian restaurant. Paintings in that restaurant were beautiful. Even
the plates and silverware were also very good.

పద, schoolకి time అవుతోంది.
pada, #school#ki #time# avutOndi.
Let's go! It's time for school.

పద!
pada!
Let's go!

బ డి
baDi
School

హలో గీతా, నువ్వు చాలా tire అయిపోయినట్టున్నావు.
#Hello,# geetaa, nuvvu chaalaa #tire# ayipOyinaTTu unnaavu.
Hello, Geeta! You seem to be very tired.

అవును, రాజు. ఇప్పుడే చాలా సేపు swim చేసాను, అందుకే.
avunu, raaju. ippuDE chaalaa sEpu #swim# chEsaanu, andukE.
Yes, Raaju! Just now I swam for a lot of time. That's why.

నువ్వు ఏం school లో చదువుతున్నావు?
nuvvu Em #school# IO chaduvutunnaavu?
Which school are you studying at?

నేను Edina middle school లో చదువుతున్నాను. మరి నువ్వో?
nEnu #Edina middle school# IO chaduvutunnaanu. mari nuvvO?
I am studying at Edina Middle School. And you?

నేను Wayzata Central Middle School కి వెళ్తాను. మా అమ్మ నన్ను car లో దింపుతుంది.
nEnu #Wayzata Central Middle School# ki veLtaanu. maa amma nannu #car# IO dimputundi.
I go to Wayzata Central Middle School. My mother drops me in car.

నేను school bus లో వెళ్తాను.
nEnu #school bus# IO veLtaanu.
I go in the school bus.

నా teacher పేరు Mrs. Welsh. నీ teacher పేరు ఏమిటి?
naa #teacher# pEru #Mrs. Welsh#. nee #teacher# pEru EmiTti?
My teacher's name is Mrs. Welsh. What's your teacher's name?

నా teacher పేరు Miss. Klug. last week నువ్వు ఏం చేసావు?
naa #teacher# pEru #Miss. Klug#. #last week# nuvvu EmchEsaavu?
My teacher's name is Ms. Klug. What did you do last week?

నేను monday (సోమవారం) soccer ఆడాను, tuesday (మంగళవారం) swimming చేసాను,
wednesday (బుధవారం) library లో story పిన్నాను, thursday (గురువారం) kumon కి వెళ్ళాను,
friday (శుక్రవారం) restaurant లో తిన్నాను, saturday (శనివారం) park కి వెళ్ళాను,
sunday (ఆదివారం) movie చూసాను.

nEnu #monday# (sOmavaaram) #soccer# aaDaanu, #tuesday# (mangaLavaaram) #swimming# chEsaanu,
#wednesday# (budhavaaram) #library# IO #story# vinnaanu, #thursday# (guruvaaram) #kumon# ki veLLaanu,
#friday# (Sukravaaram) #restaurant# IO tinnaanu, #saturday# (Sanivaaram) #park# ki veLLaanu,
#sunday# (aadivaaram) #movie# choosaanu.

I played soccer on Monday, did swimming on Tuesday, listened to a story in the library on Wednesday, went to Kumon on Thursday, ate in a restaurant on Friday, went to park on Saturday, and I saw a movie on Sunday.

అయితే, చాలా busy గా ఉన్నావు. ok, నేను వెళ్ళాలి. అమ్మ పిలుస్తోంది.
ayitE, chaalaa #busy# gaa unnaavu. #ok#, nEnu veLLaali. amma pilustOndi.
Then, you were very busy. OK, I need to go. My mother is calling me.

OK!

గుడి guDi Temple

హరి ఓం, సుధ! నువ్వు ఎప్పుడైన గుడికి వెళ్ళావా?
hari Om, sudha! nuvvu eppuDaina guDiki veLLaavaa?
Hari Om, Sudha! Did you ever go to temple?

హరి ఓం, రవి! నేను హిందు మందిర్ వెళుతూ ఉంటాను.
hari Om, ravi! nEnu hindu mandir veLutuu unTaanu.
Hari Om, Ravi! I generally go to Hindu Mandir.

గుడిలో ఏమి పిగ్రహాలు ఉన్నాయి?
guDiIo Emi vighrahaalu unnaayi?
Which idols are there in the temple?

వినాయకుడు, కృష్ణుడు, బాలాజీ పిగ్రహాలు ఉన్నాయి.
vinaayakuDu, kRshNuDu, baalaaji vighrahaalu unnaayi.
There are idols of Vinayaka, Krishna, and Balaji.

ఇంకా ఏమున్నాయి?
inkaa Emunnaayi?
What more?

లక్ష్మి, సరస్వతి pictures ఉన్నాయి.
lakshmi, sarasvati #pictures# unnaayi.
There are pictures of Lakshmi and Saraswati.

గుడిలో నువ్వు ఏమి చేస్తావు?
guDiIo nuvvu Emi chEstaavu?
What do you do in the temple?

నేను గంట కొట్టి, దండం పెట్టి, ప్రార్థన చేస్తాను. తరవాత ప్రసాదం తీంటాను.
nEnu ganTa koTTi, danDam peTTi, praarthana chEstaanu. taravaata prasaadam tinTaanu.
I ring the bell, do namaskar and then pray. Later I eat Prasad.

ఈసారి నేను కూడా నీతో పస్తాను.
eesaari nEnu kooDa neetO vastaanu.
This time I too will come with you.

సరే. పద!
sarE. pada!
OK, Let's go!

పద!
pada!
Let's go!

ఆటలు
aaTalu
Sports

Hello జయ, ఎలా ఉన్నావు?
#Hello# jaya, elaa unnaavu?
Hello, Jaya! How are you?

Hello సందీప్, బావున్నాను. కానీ చాల tired గా ఉన్నాను.
#Hello# sandeep, baavunnaanu. kaani chaala #tired#gaa unnaanu.
Hello, Sandeep! I am fine. But I am very tired?

Tired? ఎందుకు?
#Tired?# enduku?
Tired? how come?

ఇప్పుడే soccer ఆడి వస్తున్నాను, అందుకు.
ippuDE #soccer# aaDi vastunnaanu, anduku.
Just now I am coming after playing soccer. That's why.

అవునా, నాకు కూడా soccer ఆడడం ఇష్టం. నాకు swimming కూడా ఇష్టం.
avunaa, naaku kooDA #soccer# aaDaDam ishTam. naaku #swimming# kooDaa ishTam.
Is it? I too like playing soccer. I like swimming too.

అలాగా, నువ్వు India వెళ్ళావు కదా, అక్కడ ఏ games ఆడతారు?
alaagaa, nuvvu #India# veLLaavu kadaa, akkaDa E #games# aaDataaru?
Is that so? You went to India, right? What games do they play there?

India లో చాల interesting games ఆడతారు - Cricket, Kabaddi, Kho-kho, Hockey, Soccer.
#India# IO chaala #interesting games# aaDataaru - #Cricket, Kabaddi, Kho-kho, Hockey, Soccer#.
They play interesting games in India – Cricket, Kabaddi, Kho-Kho, Hockey, Soccer.

Cricket చాల పెద్ద game అని పిన్నాను?
#Cricket# chaala pedda #game# ani vinnaanu?
I heard that Cricket is a long game?

అవును, Baseball తానే ఉంటుంది. Almost ఒక రోజు పడుతుంది.
avunu, #Baseball# laanE unTundi. #Almost# oka rOju paDutundi.
Yes. It is like Baseball. It takes almost one day.

మరి, Hockey ఎలా ఉంటుంది?
mari, #Hockey# elaa unTundi?
Then, how is hockey played?

Hockey అక్కడ grass field మీద ఆడతారు. ఇక్కడ లాగ ice మీద కాదు.
#Hockey# akkaDa #grass field# meeda aaDataaru. ikkaDa laaga #ice# meeda kaadu.
There they play hockey on grass field, not on ice like here.

ఓ, interesting మరి Kabaddi, Kho-kho అంటే ఏమిటి?
O, #interesting# mari #Kabaddi, Kho-kho# anTE EmiTi?
Oh, interesting. What are kabaddi and kho-kho?

అపి రెండూ చూడబాసికి interesting గా ఉంటాయి. Game details next time మా నాన్న నీ అడిగి చెబుతాను.
avi renDuu chooDaTaaniki #interesting# gaa unTaayi. #Game details next time# maa naanna ni aDigi chebutaanu.
It is interesting to watch those two. I will ask my dad the details and let you know next time.

సరే. నాకు చాలా దాహంగా ఉంది. Gatorade తాగుతాను. నీ కు కావాలా?
sarE. naaku chaalaa daahamgaa undi. #Gatorade# taagutaanu. neeku kaavaalaa?
OK. I am very thirsty. I will drink Gatorade. Do you want?

No thanks. రేపు morning jogging వెళ్దామా?
#No thanks.# rEpu #morning jogging# veLdaamaa?
No, thanks! Shall we go jogging tomorrow morning?

సరే. అది మంచి exercise కదా.
sarE. adi manchi #exercise# kadaa.
OK. That's a good exercise, right.

OK, ఇప్పుడు cinema చూద్దామా?
#OK#, ippuDu #cinema# chooddaamaa?
OK. Shall we watch a movie now?

OK, ఇంద్ర cinema చూద్దాము.
#OK#, indra #cinema# chooddaamu.
OK. Let's watch Indra movie.

పుట్టిన రోజు puTTinarOju Birthday

Hello, మీరా! ఈరోజు సతీష్ పుట్టిన రోజు, నీ కు తెలుసా?
#Hello#, meeraa! eerOju sateesh puTTinarOju, neeku telusaa?
Hello, Meera! Today is Sateesh'a birthday, did you know that?

Hi ఆనంద్! అలాగా, అయితే shop కి వెళ్ళి present కొందాం.
#Hi# Anand! alaagaa, ayitE #shop#ki veLLi #present# kondaam.
Hi, Ananad! Is that so, then let's go to the shop and buy a present.

WOW, ఇక్కడ చాల బొమ్మలు ఉన్నాయి.
#wow#, ikkaDa chaala bommalu unnaayi.
Wow! There are so many toys here.

ర క ర కాల balls (బంతులు), chess, carrom board ఉన్నాయి.
rakarakaala #balls# (bantulu), #chess#, #carrom board# unnaayi.
There are a variety of balls, chess, and carrom board.

అక్కడ చూడు, అమ్మాయిలకి బొమ్మలు, kitchen sets, beads ఉన్నాయి.
akkaDa chooDu, ammaayilaki bommalu, #kitchen sets#, #beads# unnaayi.
See there. There are toys, kitchen sets and beads for girls.

సతీష్ కి music ఇష్టం.
sateesh ki #music# ishTam.
Sateesh like music.

ఇక్కడ తబలా, drums, flute, వీణ ఉన్నాయి.
ikkaDa tabalaa, #drums#, #flute#, veeNa unnaayi.
Here are tabla, drums, flute and veena.

సతీష్ కి పక్క shop లో బట్టలు కూడా కొందామా?
sateesh ki pakka #shop#lo baTTalu kooDaa kondaamaa?
Shall we buy clothes for sateesh in the next shop?

OK, ఈ red shirt, blue pants కొందాము.
#OK#, ee #red shirt#, #blue pants# kondaamu.
OK. Let's buy this red short and blue pants.

పద, birthday party లో మజా వస్తుంది.
pada, #birthday party# IO mazaa vastundi.
Let's go! It will be fun at the birthday party.

పద!
pada!
Let's go!

పిక్నిక్ picnic

హరి ఓం, రాజు!
Hari Om, raaju!
Hari Om, Raaju!

హరి ఓం, లక్ష్మి!
Hari Om, lakshmi!
Hari OM, Lakshmi!

Long Weekend లో ఏమి చేసావు?
#Long Weekend# IO Emi chEsaavu?
What did you do during the long weekend?

మేము Taylor Falls కి Picnic కి వెళ్ళాము.
mEmu #Taylor Falls# ki #Picnic# ki veLLaamu.
We went to Taylor Falls for a picnic.

ఏవరె వరు వెళ్ళారు?
Evarevaru veLLaaru?
Who all went?

Chicago నుంచి మా Uncle, Cousins వచ్చారు. అందరం కలిసి వెళ్ళాము.
#Chicago# nunchi maa #Uncle, Cousins# vachchaaru. andaram kalisi veLLaamu
My uncle and cousins came from Chicago. We all went together.

Picnic Enjoy చేసారా?
#Picnic Enjoy# chEsaaraa?
Did you enjoy the picnic?

చాలా బాగా enjoy చేసాము. St.Croix river దగ్గర picnic spot లో చాలా time spend చేసాము. Frisbie, Volley Ball ఆడాము.
chaalaa baagaa #enjoy# chEsaamu. #St.Croix river# daggara #picnic spot# IO chalaa #time spend# chEsaamu. #Frisbie#,
#Volley Ball# aaDaamu.
We enjoyed it very well. We spent a lot of time at a picnic spot near the St. Croix River. We played Frisbee and Volleyball.

Boating చేసారా?
#Boating# chEesaaraa?
Did you do boating?

Canoe rent కి తీసుకొని, మా నాన్న, అమ్మ canoeing చేసారు. నేను మధ్యలో కూర్చున్నాను. నాకు బాగా నచ్చింది.
#Canoe rent# ki tiisukoni, maa naanna, amma #Canoeing# chEsaaru. nEnu madhyalo kuurchunnaanu. naaku baagaa nachhindi.
We took a canoe for rent. My mom and dad did canoeing. I sat in the middle. I liked it very much.

ఇంకా ఏమి చూసావు?
inkaa Emi chuusaavu?
What else did you see?

Bikes తీసుకు వెళ్ళాము. Bike trail చాలా బావుంది. నేను, నా Cousin Rohit Biking చేసాము.
#Bikes# teesuku veLLaamu. #Bike trail# chaalaa baavundi. nEnu, naa #Cousin Rohit Biking# chEsaamu.
We took our bikes. Bike trail is very nice. My cousin Rohit and I did biking.

మేము కూడ summer vacation లో వెళ్ళతాము. Thanks for the information.
mEmu kuuDa #summer vacation# IO veLataamu. #Thanks for the information.#
We too will go during summer vacation. Thanks for the information.

You are Welcome.

పి మానాశ్రయం
vimaanaaSrayam
Airport

హరి ఓం! స్వాతి.
hari Om!swaati.
Hari OM, Swathi!

హరి ఓం !ఆదిత్య.
hari Om !aaditya.
Hari Om, Aditya!

నువ్వు last week class కి ఎందుకు రాలేదు?
nvvvu # last week class# ki enduku raalEdu?
Why did you not come to the class last week?

నేను మా అమ్మమ్మని reeceive చేసుకోడానికి మా నాన్నతో కలిసి airportకి వెళ్ళాను.
nEnu maa ammammani #reecieve# chEsukODaaniki maa naannatO kalisi #airport#ki veLLaanu.
I went to the airport along with my dad to receive my grandmother.

నేను మా familyతో కలిసి last year India వెళ్ళాను. మేము రెండు planes మారాము.
nEnu maa #family#tO kalisi #last year India# veLLaanu. mEmu renDu #planes# maaraamu.
Lat year I went to India along with my family. We changed two planes.

నేను కూడా ఒక సారి airplane తో florida వెళ్ళాను.
nEnu kuuDaa okasaari #airplane# IO #florida# veLLaanu.
Once I too went on a plane to Florida.

నాకు పెద్ద అయ్యాక pilot అవ్వాలని ఉంది.
naaku pedda ayyaaka #pilot# avvaalani undi.
When I grow up, I want to become a pilot.

plane పైకి ఎగిరేటప్పుడు minneapolis ని కిటికి తోనుంచి చూడటం బావుంటుంది.
#plane# paiki egirETappuDu #minneapolis# ni kiTiki lOnunchi chuuDaTam baavunTundi.
While the plane is going up, it is nice to see Minneapolis through the window.

అవును, నేను కిటికి పక్కనే కూర్చుని clouds ని కుడా చూస్తాను.
avunu, nEnu kiTiki pakkane koorchuni #clouds# ni kuDaa chuustaanu.
yes. I sit by the window and watch the clouds also.

మా అమ్మమ్మ ఈవేళ Balavihar కి వచ్చింది , పద introduce చేస్తాను.
Maa ammamma iivELa #Balavihar#ki vachchindi , pada #introduce# chEstaanu.
My grandmother came to Balavihar today. Come, I'll introduce you to her.

పద.
pada.
Let's go.

జంతువులు jantuvulu Animals

hello నేహా! నువ్వు ఎక్కడ నుంచి వస్తున్నావు?
#hello# nEha! nuvvu akkaDa nunchi vastunnaavu?
Hello, Neha! Where are you coming from?

hello రవి! నేను zoo నుంచి వస్తున్నాను.
#hello# ravi! nEnu #zoo# nunchi vastunnaanu.
Hello, Ravi! I am coming from the zoo.

నువ్వు అక్కడ ఏమి చూసావు?
nuvvu akkaDa Emi choosaavu?
What did you see there?

అక్కడ నేను పెద్ద ఏనుగు (elephant), సింహం (lion), చెట్టు మీద కోతి (monkey) చూసాను. కోతి ఒక అరటిపండు తింది.
akkaDa nEnu pedda Enugu (#elephant#), simham (#lion#), cheTTu meeda kOti (#monkey#) choosaanu. kOti oka araTipanDu tindi.
There I saw a big elephant, lion, and monkey on a tree. Monkey ate a banana.

అక్కడ pondలో ఏమున్నాయి?
akkaDa #pond#IO Emunnaayi?
What are there in the pond?

pondలో చేపలు (fish), కప్పలు (frogs) ఉన్నాయి. ఒక మొసలి (crocodile) కూడా ఉంది. దానికి పెద్ద పెద్ద పళ్ళు ఉన్నాయి.
#pond#IO chEpalu (#fish#), kappalu (#frogs#) unnaayi. oka mosali (#crocodile#) kooDaa undi. daaniki pedda pedda paLLu unnaayi.
There are fish and frogs and in the pond. There's one crocodile too. It has big big teeth.

అక్కడ birds ఉన్నాయా?
akkaDa #birds# unnaayaa?
Are there birds?

yaeh. పిచికలు (sparrows), కాకులు (crows), చీలుకలు (parrots) ఉన్నాయి. చీలుక బలే మాట్లాడింది.
#yaeh#. pichikalu (#sparrows#), kaakulu (#crows#), chilukalu (#parrots#) unnaayi. chiluka baLE maaTlaaDindi.
yeah, There are sparrows, crows and parrots. Parrot talked very well.

మా ఇంటి వెనకాల జీంక (deer), చెవుల పిల్లి (rabbit) ఉన్నాయి.
maa inTi venakaala jinka (#deer#), chevula pilli (#rabbit#) unnaayi.
Behind my house there are deer and rabbit.

మా ఇంట్లో కుక్క, పిల్లి ఉన్నాయి. అవి అప్పుడప్పుడు దెబ్బలాడుకుంటాయి. కుక్కని బయటికి తీసుకు వెళ్ళాలి, పద!
maa inTIO kukka, pilli unnaayi. avi appuDappuDu debbalaaDukunTaayi. kukkani baiTiki teesuku veLLaali, pada!
In my house there are dog and cat. Sometimes they fight. I need to take the dog out. Let's go!

పద!
pada!
Let's go!

అవయవాల
avayavaalu
Body Parts

Hello సరిత! ఎలా వున్నావు?
#Hello# sarita! elaa vunnaavu?
Hello, Sarita! how are you?

Hi హరీష్ నేను బావున్నాను. మనం board game ఆడుకుందామా?
#Hi# hareesh, nEnu baavunnaanu. manam #board game# aaDukundaamaa?
Hi, Harish! I am doing fine. Shall we play a board game?

Sorry సరిత! నాకు biology exam ఉంది, చాల కష్టం గా వుంది.
#Sorry# sarita! naaku #biology exam# undi, chaala kashTam gaa vundi.
Sorry, Sarita! I have a biology exam. It is very difficult.

ఓ, అయితే నేను help చెయ్యనా?
O, ayite nEnu #help# cheyyanaa?
Oh, so shall I help you?

సరే. exam, body parts మీద.
sarE. #exam, body parts# meeda.
ok. The exam is on body parts.

OK, నీకు చేతులు, కాళ్ళు వాటి benefits తెలుసు కదా.
#OK#, neeku chEtulu, kaaLLu vaaTi #benefits# telusu kadaa.
OK, you know the benefits of of hands and legs, right?

తెలుసు, basic గా పనులు చెయ్యడానికి, నడవడానికి.
telusu, #basic# gaa panulu cheyyaTaaniki, naDavaTaaniki.
I know. Basically, to do work and to walk.

సరే, మరి నీకు ఇంకా వేటి గురించి తెలుసు?
sarE, mari neeku inkaa vETi gurinchi telusu?
Good. What else do you know about?

The five sensory organs - అంటే కళ్ళు (eyes), ముక్కు (nose), చెవులు (ears), నాలుక (tongue), చర్మము (skin).
#The five sensory organs# - anTE kaLLu (#eyes#), mukku (#nose#), chevulu (#ears#), naaluka (#tongue#), charmamu (#skin#).
The five sensory organs - eyes, nose, ears, tongue, and skin.

very good, హరీష్! నీకు అన్నీ చాలా బాగా తెలుసు.
#very good#, hareesh! neeku annee chaalaa baagaa telusu.
Very good, Harish! You know everything very well.

మరి వేళ్ళు పట్టుకోడానికి కావాలి.
mari vELLEmO paTTukODaaniki kaavaali.
And fingers are needed for holding.

Looks good. సరే, మరీ ఇంక ఆడుకుందామా?
#Looks good#. sarE, mari inka aaDukundaamaa?
Looks good. Shall we play then?

సరే, Battle ship ఆడుకుందాము.
sarE, #Battle ship# aaDukundaamu.
OK. Let's play battle ship.

పండగలు
panDagalu
Festivals

Happy దీపావళి, రవి!

#Happy# deepaavaLi, ravi!
Happy Deepavali, Ravi!

రా, జ్యోతి! నీకు కూడా దీపావళి greetings!నువ్వు దీపావళి రోజు ఏమి చేస్తావు?
raa, jyoti! neeku kooDaa deepaavaLi #greetings#!nuvvu deepaavaLi rOju Emi chEstaavu?
Come, Jyoti! Deepavali greetings to you too. What do you do on Deepavali day?

నేను కొత్త బట్టలు వేసుకొని, అమ్మతో కలిసి లక్ష్మి పూజ చేస్తాను.
nEnu kotta baTTalu vEsukoni, ammatO kalisi lakshmi pooja chEstaanu.
I waer new clothes and do Lakshmi pooja along with my mom.

నేను friendsతో కలిసి బపాకాయలు కాలుస్తాను. మా చిన్న తమ్ముడు శబ్దాలు (sounds) వినీ భయపడతాడు.
nEnu #friends#to kalisi Tapaakaayalu kaalustaanu. maa chinna tammuDu Sabdaalu (#sounds#) vini bhayapaDataaDu.
I burn firecrackers along with my friends. My kid brother gets scared of the sounds.

నాకు హోలీ చాలా ఇష్టం. ఆందరం రంగులతో ఆడతాము. మా చెల్లెళ్ళి రంగు-నీళ్ళు అందరి మీద జల్లుతుంది.
naaku hOli chaalaa ishTam. Andaram rangulatO aaDataamu. maa chelli rangu-neeLLu andari meeda jallutundi.
I like Holi very much. We all play with colors. My younger sister sprays color water on all of us.

మా ఇంట్లో రంగుల తీలకం పెడతాము.
maa inTIO rangula tilakam peDataamu.
In our house, we put color bindi on foreheads.

నాకు రాఖీ-పండగ కూడా ఇష్టం. నేను అన్నయ్య చేతికి రాఖీ కడితే, అతను నాకు డబ్బులు ఇస్తాడు.
naaku raakhii-panDaga kooDaa ishTam. nEnu annayya chEtiki raakhee kaDitE, atanu naaku Dabbulu istaaDu.
I like Rakhi festival too. When I tie rakhi to my elder brother's hand, he gives me money.

నాకు వినాయక చవితి కూడా చాలా నచ్చుతుంది. ఆ రోజు పొద్దున్నే స్నానం చేసి, నేను, తమ్ముడు కలిసి రకరక కాల ఆకులు, పువ్వులు కోసి తీసుకువచ్చి వినాయకుడి మీద వేసి, పూజ చేస్తాము.
naaku vinaayaka chaviti kooDaa chaalaa nachchutundi. Aa rOju poddunnE snaanam chEsi, nEnu, tammuDu kalisi rakarakaala aakulu, puvvulu kOsi teesukuvacchi vinaayakuDi meeda vEsi, pooja chEstaamu.
I like Vinyaka Chaviti very much too. That day after taking bath early morning, my younger brother and I pick a variety of leaves and flowers and put them on Vinayaka and do pooja.

మా అమ్మ ఉండ్రాళ్ళు, పాయసం చేస్తుంది.
maa amma unDraaLLu, paayasam chEstundi.
My mother makes undraaLLu and paayasam.

పద, రమేష్ ఇంటికి వెళ్ళి, బపాకాయలు కాలుద్దాము.
pada, ramEsh inTiki veLLi, Tapaakaayalu kaaluddaamu.
come, let's go to ramesh's house and burn firecrackers.

పద!
pada!
Let's go!

తోట
tOTa
Garden

హరి ఓం, రవి!
Hari Om, Ravi!

హరి ఓం, గీత!
Hari Om, Geeta!

మీ తోట లో ఏమి చేస్తున్నావు?
mii tOTa IO Emi chEstunnaavu?
What are you doing in your garden?

పువ్వులు కోస్తున్నాను. మా ఆమ్మ పువ్వులు కోసుకు రమ్మంది.
puvvulu kOstunnaanu. Maa Amma puvvulu kOsuku rammandi.
I am picking flowers. My mother asked me to pick some flowers and bring them.

మీ తోటలో ఏమి మొక్కలు (అంటే plants) ఉన్నాయి?
mee tOTaIO Emi mokkalu (anTe #plants#) unnaayi?
What plants are there in your garden?

మా తోటలో గులాబీ (అంటే roses), మల్లె (అంటే jasmine) మొక్కలు ఉన్నాయి.
maa tOTaIO gulaabi (anTe #roses#), malle (anTe #jasmine#) mokkalu unnaayi.
There are roses and jasmine plants in our garden?

మీ మొక్కల్ని ఎవరు నీళ్ళు పోస్తారు?
mii mokkalki evaru neeLLu pOstaaru?
Who waters your plants?

మా తమ్ముడు రోజు ప్రొద్దున్నే నీళ్ళు పోస్తాడు.
maa tammuDu rOju proddunnE neeLLu pOstaaDu.
My younger brother waters them daily.

మీ తోటలో ఏమి కూరలు పండుతాయి?
mii tOTaIO Emi kooralu panDutaayi?
What vegetables grow in your garden?

tomatoes, బెండ కాదులు, వంకాయలు, మీరప కాదులు, బంగాళదుంపలు, తోట కూర పండుతాయి.
#tomatoes#, benDakaayalu, vankaayalu, mirapakaayalu, bangaaLadumpalu, tOTakuura panDutaayi.
tomatoes, okra, eggplant, chilis, potatoes and spinach grow in our garden.

అక్కడ flower pot లో ఏమంది?
akkaDa #flower pot# IO Emundi?
What is that in the flower pot?

అది lemon (నిమ్మ) చెట్టు.
adi #lemon# (nimma) cheTTu.
Tha's a lemon tree.

అంత చీన్నచెట్టుకి కాయలు ఉన్నాయే! చాల strange గా వుంది.
anta chinna cheTTuki kaayalu unnaayE! chaala #strange# gaa vundi.
There are lemons on such a small tree. It's very strange.

అది hybrid నీ మృ చెట్టు. బాగా కాయలు కాస్తాయి.
adi #hybrid# nimma cheTTu. baagaa kaayalu kaastaayi.
That's a hybrid lemon tree. It gives a lot of lemons.

మీ తోట గురించి చాలా చెప్పావు. Thanks.
mee tOTa gurinchi chaalaa cheppavu. #Thanks#.
You told me a lot about your garden. Thanks.

You are Welcome!

ప్రయాణం
prayaaNam
Journey

హరి ఓం, వాసు! నువ్వు summerలో ఎక్కడికి వెళ్ళావు?

Hari Om, vaasu! nuvvu #summer#IO ekkaDiki veLLaavu?

Hari Om, Vaasu! Where did you go in summer?

హరి ఓం, మీరా! నేను planeలో India వెళ్ళాను. నాకు planeలో కిటికీ దగ్గర కూర్చోటం ఇష్టం.

పైనుంచీ అన్నీ చీన్న చీన్నగా కనిపిస్తాయి.

Hari Om, meeraa! nEnu #plane#IO #India# veLLaanu. naaku #plane#IO kiTiki daggara koorchOTam ishTam.

painunchi annee chinna chinnagaa kanipistaayi.

Hari Om, Meera! I went to India on a plane. I like sitting by the window on the plane. All appear small from up there.

నువ్వు flightలో time ఎలా spend చేస్తావు?

nuvvu #flight#IO #time# elaa #spend# chEstaavu?

How do you spend your time in the flight?

నాకు book చదవడం, పాటలు పినడం ఇష్టం. నువ్వు ఎప్పుడైనా trainలో వెళ్ళావా?

naaku #book# chadavaDam, paaTalu vinaDam ishTam. nuvvu eppuDainaa #train#IO veLLaavaa?

I like reading book, listening to music. Did you ever travel by train?

yaeh, India వెళ్ళినప్పుడు trainలో వెళ్ళాను. trainలో కిటికీ దగ్గర కూర్చుంటే, అన్నీ వెనక్కి పరుగెట్టినట్లు కనిపిస్తాయి.

#yaeh#, #India# veLLinappuDu #train#IO veLLaanu. #train#lo kiTiki daggara koorchunTE,

annee venakki parugeTTinaTlu kanipistaayi.

Yes. In India I went by train. When you sit by the window in the train, all things appear as if they're running backwards.

Trainలో seat belt పెట్టుకోవాలా?

#Train#IO #seat belt# peTTukOvaalaa?

Do you need to put seat belt in the train?

అక్కర్లేదు. Trainలో పడుకోవచ్చు కూడా.

akkarlEdu. #Train#IO paDukOvachchu kooDaa.

Not necessary. You can sleep in the train too.

నేను summerలో carలో Duluth వెళ్ళాను. Duluth వెళ్ళడానికి 3 గంటలు పట్టింది.

nEnu #summer#IO #car#IO #Duluth# veLLaanu. #Duluth# veLLaTaaniki 3 ganTalu paTTindi.

I went to Duluth by car in summer. It took 3 hours to go to Duluth.

Duluthలో ఏం చేశావు?

#Duluth#IO Em chEsaavu?

What did you do in Duluth?

నేను lakeలో నీళ్ళతో ఆడాను.

nEnu #lake#IO neeLLatO aaDaanu.

I played with water in the lake.

పద, car వచ్చింది.

pada, #car# vachchindi.

come, car has come.

పద, వెళదాం.

pada, veLadaam. come, let's go!

సమ్మర్ వెకేషన్
sammar vekaeshan
Summer Vacation (Student Practice)

హరి ఓం సంజన! Summer vacation లో ఏమీ చేశావు?
Hari Om sanjana! Summer vacation lo emi chaeSaavu?
Hari Om sanjana! what did you do in the summer vacation?

హరి ఓం శ్రీను! నేను మా parents తో Disney Land కి వెళ్ళాను.
Hari Om Sreenu! naenu maa parents toe Disney Land ki veLLaanu.
Hari Om Sreenu! I went to Disney Land with my parents.

Disney Land fun place అని పిన్నాను. Disney Land ఎక్కడ ఉంది?
Disney Land fun place ani vinnAnu. Disney Land ekkaDa undi?
I heard Disney Land is a fun place. Where is Disney Land located?

Disney Land California లో, Los Angeles దగ్గర 30 miles దూరం లో ఉన్నది.
Disney Land California loe, Los Angeles daggara 30 miles dooram loe unnadi.
Disney Land is located 30 miles away from Los Angeles, in California.

Disney Land లో ఏమీ చూశారు?
Disney Land lo aemi chooSaaru?
What did you see in Disney Land?

మేము మూడు రోజుల పాస్ తీసుకుని, Disney Land అంతా చూశాము.
Maemu mooDu roejula paas teesukuni, డిస్నెయ్ లండ్ antaa chooSaamu.
We took three day Disney pass and saw all places there.

ఏమీ attractions ఉన్నాయి?
Emi attractions unnAyi?
What are the attractions there?

మేము Mickey, Minni, Pluto Houses చూశాము, Dumbo Ride ఎక్కాము. నేను Pluto, Mickey, Woody, Goofy characters తో photos తీయించుకున్నాను. సాయంత్రం Disney Parade చూశాము. రాత్రి Disney fireworks చాలా బాగుంది.
Maemu Mickey, Minni, Pluto Houses chooSaamu, Dumbo Ride ekkaamu. naenu Pluto, Mickey, Woody, Goofy characters toe photos tlyinchukunnaanu. saayantram Disney Parade choosaamu. raatri Disney fireworks chaalaa baagundi.
We visited the houses of Mickey, Mini and Pluto. We enjoyed Dumbo ride. I have taken pictures with Mickey, Woody, Goofy characters. We saw Disney Parade in the evening. We also enjoyed the fabulous fireworks in the night.

మీ photos చూపిస్తావా?
Mee photos choopistaavaa?
Will you show me your photos?

అలాగే. ఈ album చూడు.
alAgae. I album chooDu.
OK., Here you go. See the album.

చాలా photos తీశారు. Photos చాలా బాగా వచ్చాయి.

Chaalaa photos teeSaaru. Photos chaalaa bagA vachchAyi.

Wow! You took lots of pictures! They are great!

అవును, video కూడా తీసారు మా నాన్న. మరి summer vacation లో నువ్వు ఏమీ చేశావు?

avunu, video kooDa teesaru maa naanna. Mari summer vacation loe nuvvu aemi chaeSaavu?

Yes, my dad took some video as well. What did you do in the summer vacation?

మేము ఈ Summer లో India కి వెళ్ళాము.

Maemu ii Summer loe India ki veLLaamu.

We went to India this summer.

India లో ఎక్కడికి వెళ్ళారు?

India loe ekkaDiki veLLaaru?

What places did you visit in India?

మేము Vijayavaada లో మా తాతయ్య, బామ్మ వాళ్ళింటికి వెళ్ళాము. అక్కడ మాడు వారలు వున్నాము. అక్కడ మా cousins ని meet అయ్యాను. చాలా places చూశాము.

Maemu Vijayavaada lo maa taatayya, baamma vaaLLinTiki veLLaamu. akkaDa mooDu vaaralu vunnaamu.

AkkaDa maa cousins ni meet ayyaanu. chaalaa places chooSaamu.

We visited our grandpaarents place. We stayed there for three weeks. I also met my cousins there. We also visited lots of places.

ఇంకా ఏమీ చూశారు?

inkaa aemi chooSaaru?

What else did you see?

మేము భద్రాచలం trip వెళ్ళాము. భద్రాచలం లో రాములవారి ఆలయం (Temple) ఉంది. పక్కనే గౌతమీ నది ఉన్నది. ఆ ప్రదేశం చాలా బాగుంది. మా తాతయ్య, బాబాయి, పిన్ని వాళ్ళతో వెళ్ళి చాలా బాగా enjoy చేశాము.

Maemu Bhadraachalam trip veLLaamu. Bhadraachalam loe raamulavaari aalayam (Temple) undi. pakkanae goutamii nadi unnadi. A pradaeSam chAIA bAgundi. Maa taatayya, baabaayi, pinni vaaLLatoe veLLi chAIA bAgA enjoy chaeSaamu.

We went on Bhadrachalam trip. Bhadrachalam is famous for lord Rama's temple. It is on the shores of Goutami river. That place is so beautiful! We enjoyed the company of my grand parents, babai and pinni.

Very good శ్రీను! నేను ఐతే మళ్ళీ summer vacation కోసం ఎదురు చూస్తున్నాను!

Very good Sreenu! naenu aitae maLLI summer vacation koesam eduru choostunnaanu!

Very good Sreenu! I am eagerly waiting for the next summer vacation!

నేను కూడా అంతే Sanjana.

naenu kooDA antae Sanjana.

Me too Sanjana.

పద, class కి వెళ్దాం.

pada, class ki veLadaam.

Let's go to the class.

పద.

pada. OK., let's go.

బొమ్మలు
bommalu
Toys (Student Practice)

హరి ఓం శ్రీధర్.
Hari Om Sridhar.
Hari Om Sridhar.

హరి ఓం పల్లవి.
Hari Om pallavi.
Hari Om Pallavi.

నీ చేతిలో ఉన్నది ఏంటి?
nee chaetilO unnadi aenTi?
What is in your hand?

అది నా కొత్త కుక్క పిల్ల (puppy) బొమ్మ!
adi naa kotta kukka pilla (puppy) bomma!
That's my new puppy toy!

బలే బాగుంది. ఎక్కడ కొన్నావు?
balaе bAgundi. ekkaDa konnAvu?
Wonderful. Where did you get it?

మా మావయ్య (Uncle) జపాన్ నించి నా కొసం తెచ్చారు.
mA mAvayya (Uncle) japAn ninchi nA kosam tecchAru.
My uncle got it for me from Japan.

ఈ బొమ్మ (toy) లో speciality ఏమిటి?
I bomma (toy) loe speciality aemiTi?
How is this puppy so special?

ఈ puppy radio controlled toy. నేను 20 అడుగుల దూరం నించి దీన్ని operate చెయ్య గలను.
I puppy radio controlled toy. naenu 20 aDugula dooram ninchi dInni operate cheyya galanu.
This puppy is a radio controlled electronic toy. I can operate it from twenty feet.

ఈ బొమ్మ ఏమేమి పనులు చేస్తుంది?
I bomma aemaemi panulu chaestundi?
What else this puppy can do?

ఈ బొమ్మ లోక ఊపుతుంది (wags tail). భౌ భౌ అని అరుస్తుంది. దగ్గరికి వచ్చి పట్టీలు (Somersault) కొడుతుంది. బాల్ చూపించి వీసిరితే, పరిగెత్తి వెళ్ళి తెస్తుంది. ఇంకా చాలా పనులు చేస్తుంది. ఈ బొమ్మలో చిన్న Computer కూడా ఉంది.
I bomma toeka Uputundi (wags tail). Bhou Bhou ani arustundi. daggariki vacchi palTillu (Somersault) koDutundi. bAl choopinchi visiritae, paregitti veLLi testundi. inkA chAIA panulu chaestundi. I bommaI chinna Computer kooDa undi.
This puppy wags the tail. It barks like a realy puppy. It can roll and do somersaults. If I show a ball and throw, this puppy will runs and gets the ball. It also does lots of other things! You know - there is a small computer in this toy!

నీ దగ్గర కూడా ఏదో బొమ్మ ఉంది. అది ఏమిటి?
ni daggara kooDA aedoe bomma undi. adi aemiTi?
Hey., I see you holding some toy! What is it?

ఇది Spiderman బొమ్మ. మా నాన్న కొనిపెట్టారు. Spiderman mask తీయ వచ్చు. చేతి మీద button నొక్కితే foam web బయటికి వస్తుంది.

idi Spiderman bomma. mA nAnna konipeTTaaru. Spiderman mask tIya vacchu. caetimIida button nokkitaE foam web bayiTiki vastundi.

This is a Spiderman toy. My dad got it for me. You can remove the mask and put a different one. If you press this tiny button on his hand, it will spill the cob web made of foam!

చాలా బాగుంది శ్రీధర్. మన మీదదరం బొమ్మలు share చేసుకుందాం.
chAlA bAgundi Sridhar. manamiddaram bommalu share chaesukundAm.
Very nice Sridhar. Let us share our toys and play from today.

సరే. bye రేపు వస్తాను.
sarae. bye raepu vastaanu.
OK., Let's meet tomorrow.

ఐ.
bai
Bye.

పుస్తకాల షాపు
pustakaala shaapu
Book Shop (Student Practice)

హరి ఓం సుజాత!
Hari Om Sujaata!

హరి ఓం రవి!
Hari Om Ravi

వీకెండ్ లో ఏమి చేసావు?
weekend lo emi chesavu?
what did you do in the weekend?

నేను సినిమాకి వెళ్ళాను, నువ్వేమి చేసావు?
nenu cinemaki vellanu, nuvvemi chesavu?
I went to a movie, what did you do?

నేను ఒక friend birthday party కి వెళ్ళాను. తనకి పుస్తకాలు చాలా ఇష్టం. అందుకని పుస్తకం gift గా ఇవ్వాలని అనుకున్నాను. మా నాన్నగారితో కలిసి bookshop కి వెళ్ళాను.
nenu oka friend birthday party ki vellanu. Tanaki pustakaalu chaala istam. Andukani pustakam giftga ivvalani anukonnanu. Maa nannagarito kalisi book shop ki vellanu.
I went to my friend's birthday party. He likes books a lot. That's why I wanted to present a book. So, my dad took me to a book shop.

ఎలాంటి బుక్స్ ఇష్టం మీ friend కి?
elani books istam mee friendki?
What kind of books does he like?

తనకి adventure ఇంకా జీవిత చరిత్రలు ఇష్టం. అందుకే మహాత్ముల జీవిత చరిత్రలు వెతకాను. శ్రీ పరంహంస యోగానంద రాసిన Autobiography Of A Yogi అనే book నెను చదివాను. అది నాకు చాలా ఇష్టం. అ book తీసుకుని present చేసాను.
Tanaki adventure inkaa jeevita charitralu ishtam. Anduke mahatmula jeevita charitralu vedikaanu. Sri Paramhansa Yogananda raasina Autobiography of a Yogi ane book nenu chadivaanu. Adi naaku chaala nachindi. Anduke aa book teesukuni present chesanu.
He likes adventure and biography books. That's why I searched for biographies of great people. I read "The Autobiography of a Yogi" by Sri Paramahansa Yogananda and I liked it a lot. So, I bought that book and presented him.

ఆయన యెవరు?
Ayana yevaru?
Who is he?

ఆయన శ్రీ వివేకానంద స్వామి కి శిష్యులు.
CMTC-2006

Ayana Sri Vivekananda Swami ki sishyulu.
He was the deciple of Sri Vivekananda Swami.

పుస్తకం giftగా ఇవ్వటం చాల మంచి అలవాటు. మీ friend చాలా రోజులు గుర్తు పెట్టు కునే బహు మతీ.
Pustakam giftga ivvatam chaala manchi alavatu. Mee friend chaala rojulu gurtu pettukune bahumati.
Giving book as a gift is a very good habit. Your friend will remember it for a long time.

అవును సుజాత.
Avunu Sujata.
I agree, Sujata!

నేను కూడా bookshopకి frequentగా వెళ్ళడానికి try చేస్తాను.
Nenu kuda bookshopki frequentga vellataniki try chestanu.
I will also try to pay frequent visits to the book store.

సరే సుజాత!
Sare Sujata!

హరి ఓం రవి!
Hari Om Ravi

పక్కింటి వాళ్ళ పాప
pakkinTi vALLa pApa

Neighbour's baby (Student Practice)

హరి ఓం నందినీ!
Hari Om Nandini!
Hari Om Nandini

హరి ఓం శైలెష్
Hari Om Sailesh
హరి ఓం శైలెష్

ఎలా వున్నావు?
eIA vunnAvu?
How are you?

నేను బ గున్నాను, నువ్వెలా వున్నావు?
Nenu bagunnAnu, nuvvelA vunnAvu?
I am fine. How are you?

బాగానే వున్నాను. సిన్న మా ఇంటి పక్కా aunty కి baby పుట్టింది. చూసి
రావబాసి కి మెమంతా hospital కి వెళ్ళాము.
bAgAnE vunnAnu. ninna mA inTi pakka aunty ki baby puTTindi. choosi
rAvaTAniki memantA hospital ki veLLAmu.
I am fine too. Yesterday, our neighbors had a baby. We all went to visit
them.

అవునా? ఎలా వుంది baby?
avunA? eIA vundi baby?
Is it? How is the baby?

చాలా cute గా వుంది. ఇంకా కళ్ళు కూడా తెరవలేదు. చిన్ని pink color
dress లో ముద్దుగా వుంది.
chAlA cute gA vundi. inkA kaLLu kooDA teravaLEdu. chinni pink color dress
IO muddugA vundi.
She is so cute! Did'nt even open her eyes. She is cute and cuddly in her
tiny pink dress.

నువ్వు ఎత్తుకున్నావా?
nuvvu aettukunnAvA?
Did you hold her?

అవును, చాలా careful గా ఎత్తుకొవాలి. ఈంతలో nurse వచ్చి baby ని
hospital nursery కి తీసుకు వెళ్ళింది. వాళ్ళ అమ్మకి rest ఇవ్వబాసి కి
hospital nurses, baby ని చూసుకుంటారు.
Avunu, chAla careful gA ettukovAli. Intalo nurse vacchi baby ni hospital
nursery ki teesuku veLLindi. vALLa ammake rest ivvaTAniki hospital nurses,
baby ni choosukuntAru.

Yes. You have to be a bit careful while holding a baby. Nurse came and

took the baby to hospital nursery. They do that to give some rest to mom's.

అవును, మా aunty కి పాప పుట్టినప్పుడు మేము కుడా hospital కి వెళ్ళి
baby ని చూశాము.

avunu, mA aunty ki pApa puTTinappuDu maemu kuDA hospitals ki veLLi baby
ni chooSAmu.

Yes, when my aunt delivered a baby, we visited the hospital to see him.

మేము baby కి చిన్న dress, వాళ్ళ అమ్మకి flowers తీసుకు వెళ్ళాము.

ఇంకో రెండు రోజులలో వాళ్ళ ఇంటికి వస్తారట.

Maemu baby ki chinni dress, vALLa amma ki flowers teesuku veLLAmu. inKO
renDu rojulalo vALLu inTiki vastAraTa.

We presented a small dress for the baby and some flowers to the mom. They
will be discharged within two days.

బావుండి, అయితే నువ్వు రోజూ పాప తో ఆడుకోవచ్చు.

bAvundi, ayitE nuvvu rojU pApa to aDukovacchu.

That will be nice. You can play with the little baby every day.

ఆవును నందినీ

Avunu nandini

That's right nandini

సరే, రేపు కలుద్దాం. bye.

sarae, raepu kaluddAm. bye.

See you tomorrow Sailesh. Bye.

వాలంటీరింగ్ Volunteering

హరి ఓం శ్రీజ
Hari om Sreeja

హరి ఓం సతీష్
Hari Om Satish

యేమిటి సంతోషంగా వున్నావు?
Yemiti santoshamga vunnavu?
Why are you looking so happy?

సిన్న నేను, మా friends తో కలిసి ఒక soup kitchenలో volunteering కి వెళ్ళాను.
Ninna nenu,maa friends to kalisi oka soup kitchenlo volunteeringki vellanu.
Yesterday, me and my friends went to a soup kitchen for volunteering.

అక్కడ యేమి చేశారు?
Akkada yemi chesaru?
What did you do there?

అది ఒక church basementలో వుంది. అక్కడికి homeless people food కోసం వస్తారు. అక్కడ పని చేసే వాళ్ళు అందరూ volunteers. వెళ్ళగానే అక్కడి co-ordinator మాకు యేమి చెయ్యాలో explain చేసింది. aprons,gloves ఇంకా hair nets ఇచ్చారు. అవి వేసుకుని అక్కడికి dinner కి వచ్చే వాళ్ళకి మేము dinner serve చేశాము. నేను soup,corn ఇంకా drinks serve చేశాను.

Adi oka church basementlo vundi. Akkadiki homeless people food kosam vastaru. Akkada panichese vullu andaru volunteerse. Vellagane akkadi co-ordinator maaku yemi cheyyalo explain chesindi. Aprons,gloves inkaa hair nets icharu. Avi vesukuni akkadiki dinnerki vache vallaki memu dinner serve chesamu. Nenu soup,corn inkaa drinks serve chesanu.

Its in the basement of a church. Homeless people come there for food. All the people who work there are volunteers. When we went there, the co-ordinator there explained us all what to do. They gave us aprons,gloves and hair nets. We wore them and served dinner to the people who come there. I served soup,corn and drinks.

అయితే అక్కడ యెంత సేపు వున్నారు?
Ayite akkada enta sepu vunnaru?
How long did you stay there?

మేము 3,4 గంటలు వున్నాము. వాళ్ళ dinner అయిపోయిన తర్వాత మేము cleanup కి కూడా help చేశాము.
Memu 3,4 hours vunnamu. Valla dinner ayipoyina tarwata memu cleanup ki kuda help chesamu.
We stayed there for 3,4 hours. Once their dinner is over, we even helped with the clean-up.

మానవ సేవే మాధవ సేవ అన్నారు కదా? చాలా మంచి పని చేశావు.

Manavaseve madhavaseva annaru kadaa. chala manchi pani chesavu.
there is a saying "To serve human beings is to serve the "God". You did a
very good job.

అందుకే కదా ఇంత సంతోషంగా వున్నాను!
anduke kadaa inta santoshamga vunnanu!
That's why I am so happy!

అయితే ఈ సారి నన్ను కూడా తీసుకు వెళ్ళు.
ayite ee sari nannu kuda teesuku vellu
Please join me with you next time

తప్పకుండా, నువ్వు మీ school లేదా మీ community ద్వారా ఇలా volunteering చెయ్యచ్చు. మీ teacher నీ లేదా మీ
communityCenter నీ contact చెయ్యి.

tappakunda, nuvvu mee school leda mee community dwaraa ila volunteering cheyya vachhu. Mee teacherni
leda community centerni contact cheyyi.
Sure, You can volunteer through you shool or your community. Ask your teacher or contact your community
center. They will help you.

తప్పకుండా చేస్తాను. సరే పద classకి time అయింది.
Tappakunda chestanu. Sare pada classki time ayindi
I will do it. Okay, lets go, time for the class!

పద.
Pada.
Lets go.

ఆసుపత్రి Aasupatri Clinic Visit

హరి ఓం ర మ
Hari Om Rama

హరి ఓం రాజు
Hari Om Raju

ఏమీటి అలా వున్నావు?
Emiti alaa vunnavu?
You are not looking well!

నాకు ఒంట్లో బాగ లేదు
Naku ontlo baaga ledu
I am not feeling well.

ఏమీ అయింది?
Emi ayindi?
What happened?

నాకు జలుబు, దగ్గు ఇంకా జ్వరంగా వుంది.
Naaku jalubu, daggu, jwaramga vundi.
I am having cold, cough and fever too

అయితే మందు వేసుకున్నావా?
Ayite mandu vesukunnavu?
Did you take any medicine?

నీన్న మా అమ్మ doctor దగ్గరకి తీసుకువెళ్ళింది. Clinic కి వెళ్ళగానే కొద్దిసేపు waiting room లో కూర్చున్నాము. తర్వాత nurse వచ్చి తోపతికి తీసుకు వెళ్ళింది. నా temperature ఇంకా height and weight note చేసుకుంది.

Ninna maa amma nannu doctor daggariiki teesukuvellindi. Clinic ki vellagane koddi sepu waiting room lo kurchunnamu. Tarwata nurse vachi lopaliki teesuku vellindi. Naa temperature inkaa waight and height note chesukundi.

Yesterday my mom took me to the doctor. We went to the clinic and sat in the reception. Then a nurse came and took us in. She checked my temperature, height and weight and noted it.

మరి doctorని కలవలేదా?
Mari doctorni kalavaleda?
Didn't you see the doctor?

తర్వాత doctor వచ్చి నా నోరు తెరిచి గొంతు, చెవులు test చేసారు. Infection వుంది అని anti-biotics రాసి ఇచ్చారు. ఆ మందులు

pharmacyలో తీసుకుని ఇంటికి వచ్చాము.

Tarwata doctor vachi naa noru terichi gontu, chevulu test chesaru. Infection vundi ani cheppi anti-biotics raasi ichaaru. aa mandulu pharmacylo teesukuni intiki vellamu

Then the doctor came and tested my tongue,throat and ears. He said that there is an infection. so he prescribed some anti-biotics. We bought the medicines at the pharamcy and came home.

సరే అయితే, బాగా rest తీసుకో.

Sare ayite baaga rest theesuko.

Okay, then take good rest

అలాగే రాజు!

Alage Raju!

Yes,Raju!

ప్రమాదము
pramaadamu
Accident

హరి ఓం శ్రీను
Hari Om Srinu

హరి ఓం లతా!
Hari Om LatA!

ఏమీటి తల మీద ఆ గాయం?
EmiTl tala meeda A gAyam?
What is that bruise on your head?

నీన్న మాకు చీన్న ఆక్సిడెంట్ జరిగింది
ninna maaku chinna aaksiDenT jarigindi
we had a small accident yesterday

ఎలా జరిగింది? అంతా బానే వున్నారు కదా?
elaa jarigindi? antaa baanae vunnaaru kadaa?
How did it happen? Are you alright?

చీన్న చీన్న గాయాలు తప్ప అంతా బానే వున్నాము. లక్ష్మీగా పెద్ద
దెబ్బలు తగలలేదు.
chinna chinna gaayaalu tappa antaa baanae vunnaamu. lakkiigaa pedda
debbalu tagala laedu.
Except for small cuts and scratches, we are fine. We are lucky.

ఏమయిందో చెప్పు?
aemayindO cheppu?
Tell me what happened?

నీన్న మా అమ్మ, నేను soccer practice కి వెళుతున్నాము highway 169
మీద. Exit తీసుకుని signal light దగ్గర ఆగినప్పుడు, మా van వెనక
వున్న carకి breaks సరిగా పడలేదు. Van వెనక వైపు crash
అయింది. నా తల ముందు వున్న head board కి తగిలింది. మా అమ్మ కి కూడా తల
మీద గాయం అయింది.
ninna nenu ma amma soccer practice ki veltunnamu highway 169 meeda. Exit
teesukuni signal light daggara aaginappudu maa van venaka vunna car ki
breaks sariga padaledu. Van venaka vepu crash ayindi. naa tala mundu vunna
heard board ki tagilindi. maa ammaki kuda tala meeda gayam ayindi.
Yesterday my mother was taking me to the soccer practice on highway 169.
We took the exit and stopped at the signal light, thats when the car
behind us hit our van,(its breaks were not working), and crashed into it. I hit
the head board and got hurt and my mother also got hurt.

అప్పుడు యేమీ చేశారు?
appuDu yaemi chaeSAru?
What did you do then?
CMTC-2006

ఆ car driver వచ్చి apologize చే సాడు. 911కి call చే సా ము.
Cops వచ్చి accident details తీసు కున్నారు. ఆ car driver తన insurance
details ఇచ్చి మా van repair చేయిస్తానని చెప్పాడు.
aa car driver vachi apologize chesadu. 911ki call chesamu. Cops vachi
accident details teesukunnaru. Aa car driver thana insurance details ichi maa
van repair cheyhistaanani cheppadu.
That car driver came and apologized to my mom. We called the 911 and the
cops came and took the accident details. That car driver gave his details
and told us that he is going to get our van repaired.

అయితే నీ soccer practice యే మునుట్లు?
Ayite nee soccer practice yemayinatlu?
So what happened to your soccer practice?

సిన్న practice miss అయ్యాను. ఈ రోజు వెళ్ళాలి.
Ninna practice miss ayyanu. Ee roju vellali.
I missed practice yesterday. I have to go today.

సరే అయితే, వుంటాను.
Sare ayite, vuntanu
Ok, then

బయ్ లాతా.
Bye LatA.

మా తెలుగు తల్లికి
Maa Telugu Talliki

మా తెలుగు తల్లికీ మల్లెపూదండ
మాకన్న తల్లికీ మంగళారతులు
కడుపులో బంగారు కనుచూపులో కరుణ
చిరునవ్వులో సీరులు దొరలింప మా తల్లి
గల గలా గోదారి కదలి పోతుంటేను
బిరాబిరా కృష్ణమ్మ వరుగులిడుతుంటేను
బంగారు పంటలే పండుతాయి
మురిపాల ముత్యాలు దొరలుతాయి.

అమరావతీ నగర అపురూప శిల్పాలు
త్యాగయ్య గొంతులో తారాడు నాదాలు
తిక్కయ్య కలములో తియ్యందనాలు
నిత్యమై, నిఖిలమై నిలిచి ఉండేదాక
రుద్రమ్మ భుజశక్తి, మల్లమ్మ పతిభక్తి
తిమ్మరుసు ధీయుక్తి, కృష్ణరాయని కీర్తి
మాచెవుల రింగుమని మారుమ్రోగే దాక
నీ ఆటలే ఆడుతాం-నీపాటలే పాడుతాం
జై తెలుగు తల్లీ! జై తెలుగు తల్లీ!

సు మతీ శ త కం ప ద్యాలు
SumatI Satakam PadyAlu

<p>శ్రీ రామసి దయ చేతను నారూఢిగ సకల జనులు నౌరాయన గా ధారాళమైన నీతులు నోరారగ జపులు పుట్ట నుడివెద సు మతీ!</p>	<p>Sree rAmuni daya chaetanu nArooDhiga sakala janulu naurAyanagA dhArALamaina neetulu noerAraga javulu puTTa nuDiveda sumatI!</p>
---	--

Oh wise person! with the blessings of lord Sri Rama, I will narrate you some age old morals and values. These values and good words will sound pleasant to those who listen with dedication. Those who listen to them once wish to listen again and again.

<p>అక్కరకు రాసి చుట్టము ప్రొక్కిన వర మీసి వేల్పు, మోహర మన దా నెక్కిన జారసి గుర్రము గ్రక్కున పిడువంగవలయు గదరా సు మతీ!</p>	<p>akkaraku rAni chuTTamu mrokkina varameeni vaelpu, moEharamuna dA nekkina bArani gurramu grakkuna viDuvangavalayu gadarA sumatI!</p>
--	--

You have to stay away from those –

- Relatives who do not help us when we are in need
- Divinity who does not give boons even after faithful worship
- A horse you ride in the battle field that does not obey your instructions

<p>చీమలు పెట్టిన పుట్టలు పాముల కిరవైన యల్లు, పామరుడు దగన్ హేమంబు గూడబెట్టిన భూమీశుల పాలజేరు భువిలో సు మతీ!</p>	<p>cheemalu peTTina puTTalu pAmula kiravaina yaTlu, pAmaruDugagan haemambu gooDabeTTina BhoomISula pAlajaeru Bhuvilo sumatI!</p>
--	--

Ants build anthills with lot of efforts. Ultimately, they will be occupied by snakes. Similarly, the wealth accumulated by a miser or a stingy person will go to the government coffers.

<p>తల నుండు విషము ఫణికిసి వెలయంగా దోకనుండు ప్రుశ్చిక మనకున్ దల తోక యనక యుండును ఖలునకు నిలువెల్ల విషము గదరా సు మతీ!</p>	<p>tala nunDu viShamu phaNikini velayangA doekanunDu vruSchikamunakun dala toeka yanaka yunDunu khalunaku niluvella vishamu gadarA sumatI!</p>
--	--

A snake has poison in its head and a scorpion has poison in its tail. But an evil person's entire body is filled with poison. We should always stay away from evil and bad creatures, whether it is a snake, scorpion or an evil person.

తన కోపమే తన శత్రువు
తన శాంతమే తనకు రక్ష, దయ చుట్టంబౌ
దన సంతోషమే స్వర్గము
తన దుఖమే నరక మండ్లు తథ్యము సుమతీ!

tana koepame tana Satruvu
tana SAntame tanaku raksha, daya chuTTambau
dana santoeshame swargamu
tana dukhame narakamanDru tathyamu sumatI!

Your anger is your enemy that causes grief. Your peace and calmness is your armor that protects you. Your mercy works like a relatives hospitality on you. Your happiness gives you heavenly bliss. Your sadness will give you hell like grief. So be positive and be happy!

బలవంతుడ నాకే మని
పలువురతో సిగ్రహించి పలుకుట మేలా?
బలవంతమైన సర్పము
చలి చీమల చేతజిక్కి చావదె సుమతీ!

balavantuDa nAkaemani
paluvuratoe nigrahinchi palukuTa maelA?
balavantamaina sarpamu
chali cheemala chaetajikki chAvade sumatI!

A mighty serpent (snake) can be captured and killed by an army of small ants. Similarly, a very strong person can be in danger, if he develops enmity with several people surrounding him.

అప్పిచ్చువాడు, వైద్యుడు,
నెప్పుడు నెడతెగక పారు నేరును, ద్వీజుడున్,
జొప్పడిన యూర నుండుము
చొప్పడకున్నట్టి యూరు నోరకుము సుమతీ!

appicchuvADu, vaidyuDu,
neppuDu neDategaka pAru naerunu, dwijuDun,
joppaDina yooru nunDumu
choppaDakunnaTTi yooru soerakumu sumatI!

Live in a place where there are – people who lend you money (who helps you), doctors to take care of your health and where there is abundant supply of water. Do not settle in a place where you don't find these minimum facilities. In otherwords, stay in a place where you are surrounded by good people who can help you.

ఉపకారికి నుపకారము
విపరీతము గాదు నేయ వివరింపంగా
నపకారికి నుపకారము
నెప మెన్నక నేయవాడు నేర్పరి సుమతీ!

upakAriki nupakAramu
vipareetamu gADu saeya vivarimpanga
napakAriki nupakAramu
nepa mennaka saeyuvADu naerpari sumatI!

It is not a big deal to help others who helped you. You are just returning a favor. It will be a noble deed to forgive and help your enemies, without thinking about the bad things done by them.

ఎప్పటి కెయ్యది ప్రస్తుత
మప్పట్టి కా మాటాలాడి యన్యుల మన ముల్
నొప్పింపక, తా నొవ్వక,
తప్పించుక తీరుగువాడు ధన్యుడు సుమతీ!

eppaTi keyyadi prastuda
mappaTTika mATAIADi yanyulamanamul
noppimpaka, tA novvaka,
tappinchuka tiruguvADu dhanyuDu sumatI!

A person who conducts himself/herself with utmost discipline, who talks right and who leaves pleasant memories is considered wise and noble.

ఎప్పుడు సంపద గతిగీన
నప్పుడు బంధువులు వత్తురది ఎల్లన్నన్
దెప్పలుగ జెరువు సిండిన
గప్పలు పదివేలు చేరు గదరా సుమతీ!

eppuDu sampada galigina
nappuDu bandhuvulu vatturadi eTlannan
deppaluga jeruvu ninDina
gappalu padivElu chaeru gadarA sumatI!

All your relatives and friends are attracted towards you, when you are rich and wealthy - just like a pond filled with water attracts lots of frogs during the rainy season.

కనకపు సింహాసనమున
శునకము కూర్చుండబెట్టి శుభలగ్నమునన్
వొనరగ బట్టము గట్టిన
వెనుకటి గుణమేల మాను పినరా సుమతీ!

kanakapu simhAsanamuna
Sunakamu koorchunDabeTTi Subhalagnamunan
vonaraga baTTamu gaTTina
venukaTi guNamaela mAnu vinarA sumatI!

Oh wise person! A dog is a dog – it does not change its old dirty habits even if you make her occupy a golden throne on an auspicious day. Similarly, an evil person does not change his attitude, no matter how much respect you give him. Essence of this padyam is “Old habits die hard”.